

ВІШЕБСКІ РАБОЧЫ

ОРГАН ВІШЕБСКАГА АБЛАСНОГА І ГАРАДСКОГА КАМІТЭТАЎ КП(б)В,
АБЛАСНОГА І ГАРАДСКОГА СОВЕТАЎ ДЭПУТАТАЎ ПРАЦОЎНЫХ

№ 15 (7092)

Чацвер, 17 лютага 1944 г.

Цана 20 кап.

Аб задачах Надзвычайнай Дзяржаўнай Камісіі

На захвачаных савецкіх тэрыторыях гітлераўцы твораць нечуваныя злачынствы. Яны наўмысна, па плану, разбураюць гарады і сёлы, знішчаюць і раскрадаюць матэрыяльныя і культурныя каштоўнасці савецкага народа.

Нямецкія салдаты і афіцеры знішчаюць савецкіх ваеннапалонных і мірнае насельніцтва. Катаванні, здзекі, угон соцень тысяч савецкіх людзей у фашысцкае рабства — масавая штодзённая з'ява.

Перад жахамі фашысцкага тэрора, катаржанай працы, масавых расстрэлаў і атручванняў савецкіх людзей у „душагубках“ бледнеюць самыя страшныя злачынствы, якія ведала калі-небудзь гісторыя чалавецтва.

„Злачынствы немцаў, — указвае таварыш Сталін, — гавораць аб слабасці фашысцкіх захватчыкаў, бо так паступаюць толькі ўрэменшчыкі, якія самі не вераць у сваю перамогу. І чым больш безнадзейным становіцца становішча гітлераўцаў, тым больш яны шаленствуюць у сваіх зверствах і грабяхах. Наш народ не даруе гэтых злачынстваў нямецкім катам. Мы прымусім нямецкіх злачынцаў трымаць адказ за ўсе іх злачынствы!“

Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР ад 2 лістапада 1942 года была створана Надзвычайная Дзяржаўная Камісія па ўстанавленню і расследаванню злачынстваў нямецка-фашысцкіх захватчыкаў і іх супольнікаў і прычыненых ім страт грамадзянам, калгасам, грамадскім арганізацыям, дзяржаўным прадпрыемствам і ўстановам СССР.

Задачы Надзвычайнай Дзяржаўнай Камісіі вялікі і адказны.

Яна павінна з максімальнай паўнатай улічыць: факты забойстваў і знішчэння фашысцкімі нягоднікамі мірных грамадзян СССР і савецкіх ваеннапалонных. Яна запісвае ўсе выпадкі зверстваў, насілаў і здзекаў акупантаў над безабароннымі людзьмі, жанчынамі, дзецьмі, старыкамі, факты злачынстваў у гоні савецкіх людзей у нямецкае рабства.

Другая задача Надзвычайнай Камісіі — улік страт, прычыненых гітлераўскімі пагромчыкамі і грабежнікамі савецкаму насельніцтву, калгасам, кааператыву-

ным, профсаюзным і грамадскім арганізацыям, дзяржаўным прадпрыемствам і ўстановам. Фашысты разбураюць жыллёвыя дамы, будынкі і іншыя пабудовы. Яны грабяць і знішчаюць хатнюю і іншую маёмасць, прамысловыя пабудовы, машыны і абсталяванне, сельскагаспадарчыя і прадзвольственыя запасы, ураджай, жывёлу і птушку, сродкі транспарта і сувязі. Камісія таксама улічвае факты разбурэння або разграблення культурна-асветных устаноў, вышэйшых навучальных устаноў, школ, бібліятэк, больніц, музеяў, тэатраў, мастацкіх, культурных і гістарычных каштоўнасцей народаў СССР, а таксама будынкаў, абсталявання і ўтвары рэлігійных культаў.

У саюзных і аўтаномных рэспубліках, у краях і абласцях СССР створаны спецыяльныя камісіі, еднаючы ўсю работу па расследаванню і ўстанавленню злачынстваў нямецка-фашысцкіх захватчыкаў. На прадпрыемствах, ва ўстановах і калгасах створаны мясцовыя камісіі, якія ўстанавляюць страты, панесеныя данай арганізацыяй ад фашысцкай акупацыі.

Задача ўсіх устаноў, арганізацый і асобных грамадзян, іх прамы абавязак — улічыць усе злачынныя дзеянні ворага, сабраць усе даныя з тым, каб рахунак быў поўным. Нашы грамадскія арганізацыі, наш актыў павінен дапамагчы аформіць заявы ўсім тым, хто не можа выканаць гэту работу самастойна.

Страты, прычыненыя нямецка-фашысцкімі акупантамі, вылічваюцца як у грашовых, так і ў натуральных выражэннях у адпаведнасці з інструкцыямі, якія маюцца на мясцах.

Аб злачынствах нямецка-фашысцкіх бандытаў складаюцца акты прадстаўнікамі партыйных, савецкіх арганізацый і грамадскасці пры ўдзеле відавочцаў і сведак. У актах па магчымасці дакладна адзначаюцца нумары і назвы насцей і падраздзяленняў нямецкай арміі, удзельнічаўшых у зробленых злачынствах, прозвішчы віноўнікаў і непасрэдных выканаўцаў. З найвялікшай стараннасцю складаюцца спісы грамадзян, угнаных на фашысцкую катаргу ў Германію.

Усе гэтыя дакументы маюць міжнародны і гістарычны характар, — таму да іх прадаўляюцца патрабаванні паўнаты, дакладнасці, правільнага афармлення ўсімі неабходнымі датамі, подпісамі, фотаздымкамі.

Ад ступені актыўнасці самога насельніцтва і ўсіх арганізацый на мясцах у многім залежыць поўнае, правільнае і своечасовае выкананне Надзвычайнай Дзяржаўнай Камісіі важных і адказных задач, ускладзеных на яе Урадам СССР.

З рэспублік, краёў, абласцей, з гарадоў, раёнаў і сёл сцякаюцца ў Маскву ў Надзвычайную Дзяржаўную Камісію сотні тысяч актаў, заяў, паказанняў пацярпелых і сведкаў. На аснове гэтых дакументаў складаецца суровы рахунак савецкага народа гітлераўскім разбойнікам, забойцам і пагромчыкам. Нікуды не скрыюцца яны ад караючай рукі народа, бо, як гаворыцца ў апублікаванай за подпісамі Рузвельта, Сталіна і Чэрчыля дэкларацыі аб адказнасці гітлераўцаў за зробленыя зверствы, „тры саюзныя дзяржавы наўверняка знойдуць іх нават на краю свету і перададуць іх у рукі іх абвінаваўцаў з тым, каб магло звяршыцца правасуддзе“.

На аснове расследаванняў на мясцах, актаў мясцовых камісій, судова-медыцынскай экспертызы, паказанняў і заяў шматлікіх сведкаў і відавочцаў, фотаздымкаў і другіх дакументальных матэрыялаў Надзвычайная Дзяржаўная Камісія ўжо апублікавала паведамленні аб зробленых гітлераўцамі злачынствах па Стаўропальскаму краю, Орлоўскай, Калінінскай, Сталінскай, Смаленскай абласцях. Па матэрыялах Надзвычайнай Дзяржаўнай Камісіі, перададзены Пракурору СССР, прайшлі працэсы над гітлераўскімі зладзеямі і іх пасобнікамі ў Краснадары і Краснадарскім краі, у Харкаве і Харкаўскай абласці.

Гэта толькі пачатак суровай адплаты гітлераўскім катам і бандытам. Недалёк той час, калі пасля поўнага разгрома фашысцкай арміі ўсе яны панясуць заслужаную кару за свае злачынствы.

Мы армію нашу растылі
в сраженьях,
Захватчиков подлых с дороги
сметем!
Мы в битвах решаем судьбу
поколений,
Мы к славе Отчизну свою
поведем!

Ад Савецкага Інформбюро

3 аператывных зводак за 15 і 16 лютага

На працягу 15 лютага на поўдзень і на паўднёвы-ўсход ад горада Гдоў нашы войскі з баямі прасоўваліся ўперад і занялі некалькі насялёных пунктаў.

На поўдзень ад горада Луга нашы войскі, прадаўжаючы наступленне, занялі больш 40 насялёных пунктаў, у тым ліку Клабуціцы, Новаселле, Шыльцова, Рэцён, Гарадзец, Малы і Бальшы Брод, Горка-Петроўская і чыгуначная станцыя Серэбранка.

На поўнач ад Звенігародка і Шпола нашы войскі прадаўжалі весці баі па знішчэнню акружанай групіроўкі праціўніка і, сціскаючы кальцо акружэння, авалодалі некалькімі вельмі ўмацаванымі апорнымі пунктамі праціўніка. Адначасова на паўночны-запад ад Звенігародка нашы войскі паспяхова адбілі атакі танкаў і пяхоты праціўніка, якія імкнуліся прарвацца на дапамогу акружанай групіроўцы.

На другіх участках фронту — разведка, артылерыйска-мінамётная перастрэлка і ў радзе пунктаў баі мясцовага значэння.

На працягу 14 лютага нашы войскі на ўсіх фронтах падбілі і знішчылі 71 нямецкі танк. У паветраных баях і агнём зенітнай артылерыі абіты 32 самалёты праціўніка.

На працягу 16 лютага на поўдзень і на паўднёвы-ўсход ад горада Гдоў нашы войскі, перамагаючы супраціўленне і контратакі праціўніка, прадаўжалі весці наступальныя баі, у ходзе якіх занялі некалькі насялёных пунктаў і сярод іх Чудскія Заходы, Любацэж, Дудзіна, Мошніно, Баранава і чыгуначную станцыю Ямм.

На паўднёвы-запад і на поўдзень ад Луга нашы войскі з баямі прасоўваліся ўперад і занялі больш 30 насялёных пунктаў, у тым ліку Овінец, Лышніцы, Малое Захонне, Боркі, Озерцы, Крэні, Замошша і чыгуначная станцыя Лямцова.

На поўнач ад Звенігародка нашы войскі вялі паспяковыя баі па знішчэнню акружанай групіроўкі праціўніка і, сціскаючы кальцо акружэння, авалодалі вельмі ўмацаванымі апорнымі пунктамі яго абароны Ябланаўка, Дацкі, Прудзільцы, Тарашча. Праціўнік прадырмаў неаднаразова спробы прарваць кальцо акружэння, але быў адбіты, панёшы пры гэтым велізарныя страты ў жывой сіле. Адначасова нашы войскі паспяхова адбівалі контратакі пяхоты і танкаў праціўніка, якія імкнуліся прабіцца на дапамогу акружанай групіроўцы ў раёне на паўднёвы-запад ад Звенігародка.

Старэйшы партызан Беларусі В. І. Талаш

94 годы споўнілася старо-ны ён арганізаваў у тылу му беларускаму селяніну белагвардзейцаў партызанскаму Васілію Ісакавічу Талашу. кі атрад і мужа змагаўся У годы грамадзянскай вай-за савецкую ўладу.

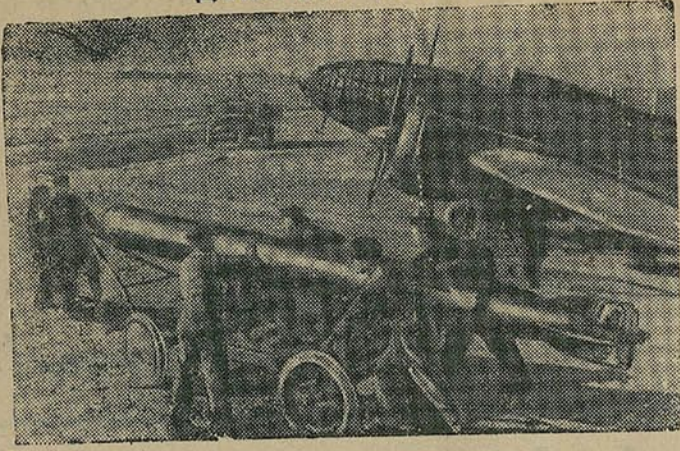
Урад узнагародзіў яго тады ордэнам Чырвонага Сцягу.

Калі летам 1941 года гітлераўскія банды занялі вёску В. І. Талаша, старык пайшоў да партызан і актыўна ім дапамагаў у барацьбе з нямецка-фашысцкімі захватчыкамі.

Нядаўна В. І. Талашу ў Крэмлі ўручылі ордэн Айчыннай вайны 1-й ступені. Ён узнагароджан таксама медаллю „Партызану Айчыннай Вайны“.

На здымку: В. І. Талаш.

ДЗЕЮЧАЯ АРМІЯ.

Разлік пажвай гарматы, дзе камандзірам узвода малодшы лейтэнант К. Г. Перфілаў выдэ агонь на чыгуначнай лініі праціўніка, на якой ён па-кідвае рэзервы.

ПАРАДЫ ЗОАТЭХНІКА

Выкарыстаць усе магчымасці для папаўнення кармовай базы

Застаўшася ў вызваленых раёнах нашай абласці жывёла павінна быць поўнаасцю захавана і забяспечана кармамі ўсіх відаў на ўвесь стойлавы перыяд. Для папаўнення нехапаючых кармоў, асабліва грубых, неабходна кожнаму калгасу і калгасніку разгарнуць работу па загатоўцы і выкарыстанню галінкавага корму, прымяняючы яго ў радыён буйнай рагатай жывёлы, коней, авечак і коз. Галінкавы корм па сваёй спажывунай каштоўнасці блізка да лугавага сена і можа замяніць часткова і нават поўнаасцю грубыя кармы.

Спажывунасць галінкавага корму залежыць ад пароды дрэва, часу загатоўкі галінкі і іх таўшчыні. Лепшыя галінкі для корму даюць бяроза, ліпа, вярба, вяз, клён і асіна, як утрымліваючы ў меншай меры горкіх дубільных вясчэстваў.

Зусім непрыгодны ў корм галінкі крушыны і ракітніка ў сувязі з наяўнасцю ў іх ядавітых вясчэстваў.

Загатоўку галінак можна праводзіць шляхам вырубкі выбарачных участкаў, шляхам догляду за дрэвымі пародамі, абсякання часткі галінак.

Таўшчыня галінак на зрэзе не павінна быць вышэй аднаго сантыметра, бо чым галінка таўсцей, тым спажывунасць корму ніжэй і цяжэй паддаецца апрацоўцы.

Падрыхтоўваецца галінкавы корм да скармлівання ў зімовы перыяд шляхам рэзкі і запаркі аголеных галінак. Рэзку галінак добра праводзіць на сілосарэзцы драбіды „Універсал“ і саломарэзкай. Але не ўсюды захаваліся гэтыя машыны. Таму рэзку галінак можна праводзіць шляхам прыстасавання касы да прасцейшага драўлянага станка. Рэзаць галінкі трэба як мага драбней — прыкладна ад 4-х міліметраў да 1 сантыметра. Ад драбнасці рэзкі залежыць хутчайшая запарка (размякчэнне), лепшая паядаемасць

жывёлай і далейшая перапрацоўка і ўсваяемасць у арганізме жывёлы. Атрыманую на той або другой машыне рэзку трэба захоўваць (калі яна ў запасе) россыпам тонкім пластом, час ад часу пералапачваючы, бо яна бясра саграваецца і псуецца.

Запарваюць рэзку ў скрынцы або кадцы варам у сумясі з рэзкай саломы або мякіны, якая дабаўляецца ў колькасці 20-30 процантаў ад вагі галінкавага корму. Пажадана прымяняць да рэзкі невялікую колькасць вятрубяў або млынавых адходаў, пасыпаць соллю і пасля гэтага ўкрываць зверху кадку або скрынку цёплай пасцілкай з тым, каб пазбегнуць ахаладжэння рэзкі. Прастаяўшы ў такім становішчы ад 14 да 24 гадзін, корм гатоў да скармлівання і выдаецца жывёле ў цёплым выглядзе (пажадана ў сумясі з сочным кормам — клубнямі корнеплодаў) у размеры да 6 кілограмаў буйнай рагатай жывёле ў суткі, коням — да 4-х кілограмаў, авечкам і козам — да 1 кілограма. Прылучаць жывёлу да галінкавага корму трэба паступова на працягу 5-8 дзён, пачынаючы з невялікай дачы, бо вялікая дача выклікае расстройтва страваварэння.

Рэкамендуецца выкарыстаць для кармлення коней, кароў і авечак ачысткі з корнеклубняплодаў, папярэдне апрацаваўшы іх шляхам перабаркі і мойкі (ні ў якім выпадку не рэкамендуецца даваць жывёле ачысткі, перамерзшыя і папсаваныя, бо гэта можа выклікаць хуткае захворванне). Для корму жывёлы таксама трэба выкарыстоўваць такія дзікарастучыя ў лясках, каля азёр і рэчак травы, як асак, вераскі, траснік і другія, уводзячы іх у радыён у невялікіх дозах.

КЛІМАЎ.

Начальнік абласнога ўпраўлення жывёлагадоўлі.

БУДАЎНІЧЫЯ БРЫГАДЫ

Суражскім горсоветам арганізаваны дзве брыгады па будаўніцтву новых дамоў. Брыгады прыступілі да работы.

Заканчваецца будаўніцтва лазні, абсталявана кузня, адкрыта сапожная майстэрня.

ПАЛІТВУЧОБА РАЁННАГА АКТЫВА

Суражская раённая партарганізацыя вялікую ўвагу ўдзяляе палітыка-выхаваўчай рабоце сярод раённага актыва. Пры райкоме партыі арганізаваны 3 палітурткі, у якіх займаецца 49 чалавек камуністаў і беспартыйных актывістаў раёна.

Заняткамі гурткаў кіруюць сакратары райкома т.т. Кавалеўскі, Карнеева і загадчык аддзелам прапаганды і агітацыі т. Хрон.

За час работы гурткаў праведзена 10 заняткаў, на

якіх вывучан даклад таварыша Сталіна аб 26-й гадавіне Кастрычніцкай рэвалюцыі і загад №309. Зараз прыступілі да вывучэння кнігі тав. Сталіна — „Аб Вялікай Айчыннай вайне Савецкага Саюза“.

Пры райкоме створана лектарская група ў колькасці 7 чалавек, якія выступаюць з дакладамі на палітычныя тэмы як у самім райцэнтры, так і ў сельсоветах раёна.

О. В.

Закончыліся курсы агітатараў

Днямі закончылі сваю работу курсы сельскіх агітатараў Гарадоцкага раёна.

Слухачы курсаў глыбока вывучылі кнігу таварыша Сталіна „Аб Вялікай Айчыннай вайне Савецкага Саюза“ і даклад аб 26 гадавіне Кастрычніцкай рэвалюцыі.

У дапамогу вывучаючым гэтыя гістарычныя дакументы, прапагандыстамі райкома і абкома КП(б)Б прачытан рад лекцый і дакладаў. Лектар абкома КП(б)Б тав. Селіцкі прачытаў лекцыю аб вялікай сталінградскай бітве і аб ходзе Айчыннай вайны. Прачытана лекцыя

на тэму: „Ленін і Сталін — арганізатары перамог Чырвонай Арміі“, „Савецкі лад — самы моцны лад“.

Апрача таго з агітатараў праведзены гурткі на тэмы: аб формах і метадах агітацыйнай работы, аб падрыхтоўцы да веснавой сяўбы, аб неадкладных задачах па аднаўленню разбуранай немцамі гаспадаркі і г.д.

Папоўніўшы свае палітычныя веды, агітатары ўліліся ў агіткалектывы і пачалі сваю работу сярод насельніцтва.

АЛЕКСАНДРАЎ.

ХУТЧЭЙ АДРАМАНТАВАЦЬ СЕЛЬГАСІНВЕНТАР

Немцы спалілі і знішчылі Арловіцкую МТС (Дубровенскі раён). На сялібе не захавалася ніводнага будынка.

З прыходам Чырвонай Арміі пачалося аднаўленне МТС. Пабудаваны 3 зямлянікі, у якіх размешчаны майстэрня, інтэрнат і кантора МТС.

У МТС ёсць два механікі, аграном і два трактарысты. 2 студзеня тут адкрыліся курсы трактарыстаў. Займаецца 35 чалавек, у тым ліку 8 дзяўчат.

З сельскагаспадарчага

інвентару ў МТС сабралі: 2 трактары — маркі У-2 і ХТЗ, тры плугі і дзве селякі. Увесь гэты інвентар патрабуе капітальнага рамонту.

Неабходна адзначыць, што ў МТС і калгасах раёна марудна вядуцца работы па аднаўленню кузніц. Гэта сказваецца на тэмпах рамонта інвентару.

Кіраўнікі МТС і калгасаў павінны прыняць усе меры да хутчай аднаўлення кузніц і разгортвання рамонту сельгасінвентару.

А. АДМІРАЛАЎ.

Абласная нарада фінработнікаў

Днямі адбылася першая абласная нарада фінансавых работнікаў вызваленых і вызвалюемых раёнаў нашай абласці.

Нарада абмеркавала першыя вынікі фінансавай работы ў вызваленых раёнах.

Удзельнікі нарады абмеркавалі ўмовы міграцыйнага супасборніцтва па фінансавай рабоце. Згодна ўмоў, для раёнаў, якія зоймуць першыя месцы ў саборніцтве, устанаўліваюцца дзве прэміі: 1-я прэмія — пераходны Чырвоны Сцяг і 3000 рублёў грошай для прэміравання вызначыўшыхся фінработнікаў, 2-я прэмія — 2000 рублёў.

Супрадоўнікі Аблфа правялі таксама інструктаж удзельнікам нарады па асобных галінах работы.

Зарубажкам

Рузвельт аб баях на Новай Гвінеі

Вашынгтон (ТАСС). У гутарцы з прадстаўнікамі друку Рузвельт заявіў, што завяшце войскамі саюзнікаў поўнаострава Хуон на Новай Гвінеі з'яўляецца вельмі важнай вестчай. Заяўлена гэтага поўнаострава азначае, па словах Рузвельта, што ўсё ўзбарэжа паўночна-ўсходняй часткі Новай Гвінеі ачышчана ад праціўніка.

Ваенныя дзеянні ў Італіі

Лондан (ТАСС). Галоўная стаўка войск саюзнікаў у Італіі перадае, што, незгодны на надзвычай ушорнае супраціўленне праціўніка ў Кассіно і прылеглых раёнах, часткі амерыканскай 5-ай арміі некалькі працунылі ўперэд. У гэтым раёне і на другіх участках галоўнага фронта адбылі кватратакі праціўніка.

На фронце амерыканскай 5-ай арміі ў дачыне дзеяння абмяжоўваліся баямі мясцовага значэння.

Зварот Камітэта паўднёвых славян у Лондане да югаславаў

Лондан (ТАСС). Камітэт паўднёвых славян у Лондане выдаў зварот да ўсіх грамадзян Югаславіі, якія знаходзяцца ў эміграцыі.

„Ніколі яшчэ, — гаворыцца ў звароце, — такая малая група людзей не прыпосла сваёй краіне і вярнуць столькі вышчасца, як югаслаўская палітычная эміграцыя. Лідэры гэтай эміграцыі поўнаасцю пераімаюць рэакцыйную вылікасербскую праграму, якую праз здраўніца Нелзіча немцы прыгатавалі для сербскага народа, каб не дапусціць яго вызвалення і адраджэння Югаславіі. Гэтыя лідэры сістэматычна ўводзяць паклёны на нацыянальна-вызваленчы рух Югаславіі, які частой звышчача вясчых сіл і велізарных афар стварыў адзінства ўсіх народаў у Югаславіі. Яны выдаюць наміроніке, у якіх адкрыта радыюцца асобнымі вясчэствам партытан, вахаліюцца нямецкімі поспехамі. Настаў час усім чэсным сербам, харватам і славонам, якія знаходзяцца ў эміграцыі, адкрыта стаць на старану нацыянальна-вызваленчага руху Югаславіі супроць здраднікаў, на старану свабоднай Югаславіі супроць тэрарыстаў — найгоршых ворагаў свайго народа“.

Адназны рэдактар А. КРУШЫНСКІ.

Віцебская абласная камісія па ўстанаўленню і расследаванню злачынстваў нямецка-фашысцкіх захватчыкаў і іх супольнікаў і прычыненых ім страт грамадзянам, калгасам, грамадскім арганізацыям, дзяржаўным прадпрыемствам і ўстановам СССР, даводзіць да ведама ўсіх грамадзян Віцебскай абласці аб тым, што яна прыступіла да работы па ўсіх раёнах абласці, вызваленых ад нямецка-фашысцкіх захватчыкаў і праводзіць прыём заяў ад усіх грамадзян аб прычыненых ім стратах нямецка-фашысцкімі акупаітамі і іх супольнікамі.

Заявы ад усіх грамадзян і зацікаўленых асоб прымаюцца пісьмовыя і ўсмыя ў абласной камісіі, райвыканкомах і сельсоветах штодзённа.

Віцебская абласная камісія па ўстанаўленню і расследаванню злачынстваў нямецка-фашысцкіх захватчыкаў і іх супольнікаў і прычыненых ім страт грамадзянам, калгасам, грамадскім арганізацыям, дзяржаўным прадпрыемствам і ўстановам СССР.

АДКРЫТ ПРЫЁМ ПАДПІСКІ на абласную газету „ВІЦЕБСКІ РАБОЧЫ“ на сакавік і на наступныя месяцы 1944 года.

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА 2 РУБЛІ ў МЕСЯЦ.

Падпіска прымаецца ўсімі паштовымі аддзяленнямі і агенцтвамі сувязі, калгаснымі пісьманосцамі.

Облсаюздрун.